

μαλλιά από ένα ὅστις ἀτίμως, κακούργως καὶ ἀνοσίως φέρεי στέμμα βασιλικὸν ἐπὶ τοῦ πύλου καὶ σύρει σπάθην ἐκ τοῦ ζωστήρος, ἀφοῦ ἡ προτέρα διαγωγή του ἀντ' αὐτῶν τὸν εἶχε καταδικάσει διὰ τὸν κυανοῦν χιτῶνα τοῦ καταδίκου.

Τίς λοιπὸν θὰ συμμερισθῇ τὴν ἀγανάκτησίν μας αὐτὴν; Τίς Βουλευτὴς θὰ βοήσῃ κατὰ τῆς χωροφυλακῆς ἐν τῇ Βουλῇ; Τίς θὰ ζητήσῃ ὅχι μέτρα θεραπευτικὰ, ἀλλὰ μέτρα ποινικὰ καὶ ἀνακριτικὰ;

Ἄς χρησιμεύσῃ ὡς ἀφορμὴ τὸ θῦμα τῆς Ὀδοῦ Αἰόλου, ὃ ἀπέναντι τοῦ φωτογραφείου τῆς Αὐλῆς, ὑπὸ τὰ σήματα τὰ βασιλικὰ, κατακρεουργηθεὶς ὑπὸ χωροφύλακος πολίτης. Ἐκρύβη ὁ δυστυχὴς πρὸ τῆς μανίας τοῦ θηρίου ὅπισθεν ἀμάξης, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν ἐσώθη· διότι ἡ σπάθη τοῦ ἀτίμου διαπέρασε καὶ τὴν ἀμάξαν—διὰ μείζονα ἡρώισμόν—καὶ πέρασε τὰ στήθη τοῦ πολίτου καὶ τὸν ἄφησε ψυχορραγούντα.

Εἶδετε δὲ τὴν δειλίαν του! Ἀμα ἐνόησεν ὅτι ἐμελλε νὰ τιμωρηθῇ καὶ θὰ ἐγνώριζε πῶς τιμωροῦνται φονεῖς χωροφύλακες ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων—μὲ ἐνὸς μηνὸς τὸ πολὺ κράτησιν, ἐὰν ὅμως δὲν κηρυχθῶσιν ἄθωοι, ὡς ἐν ψυχικῇ βρασμῇ ἐνεργήσαντες—γνωρίζουν βλέπετε καὶ οἱ στρατιωτικοὶ μας φράσεις νομικὰς—εἰσήλθεν εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ Κρίνου καὶ διὰ τῆς ὀπισθίας θύρας τὸ ἐστρέψε.

Ὡς φαίνεται δὲ, κύριε ὑπουργέ τῶν Ἑσωτερικῶν, καὶ τὰ ἀστυνομικὰ σας ὄργανα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν. Ἀκούομεν κἄτι πράγματα περὶ μερικῶν ὑπαστυνόμων, κἄτι ἄλλα περὶ μερικῶν βοηθῶν καὶ βλέπομεν ἐπίσης ληστοπραξίας πολλὰς καὶ ἀκούομεν κλητῆρα πυροβολούντα γυναῖκα καὶ περιφερόμενον ἐλεύθερον, καὶ ἐξ ὧν αὐτῶν συμπεραίνομεν ὅτι κατὰ λάθος ἀντὶ ἀστυνομίας Τρικυπὴ ἐνεκατεστήσατε ἀστυνομίαν Κουμουνδούρου.

Μετὰ τὸ Πάσχα ἀπαιτοῦμεν νέα νομοσχέδια περὶ ἀστυνομίας καὶ νέας πράξεις ἐναντίον τῆς χωροφυλακῆς.

Ἔως τότε, καὶ ἐνεκα τῶν ἀγίων αὐτῶν ἡμερῶν, συστήσατε, κύριε ὑπουργέ τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν ὅχι χάριν τοῦ νόμου, τοῦλάχιστον χάριν τοῦ Ἑσταυρωμένου, εἰς τὰ γενναῖα ὄργανά σας, κλητῆρας καὶ χωροφύλακας, νὰ σκοτώσουν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέρους πολίτας, ἐνταῦθα τε καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

Καλιδάν.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Περιήγησις εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν.

Μέγας καυχᾶς στὸ σπίτι μου.

Εἰσέρχομαι θυμωμένος:

— Χίλιαις φοραῖς σοῦ εἶπα, κυρία, ὅτι ὅταν ἔρχωμαι στὸ σπίτι, θέλω νὰ βρίσκω τὸ τραπέζι στρωμένο. Ἐμπέρδεψε!

— Κύριε ἐλέησον. Τί ἔχεις πάλι ἀπόψε;

— Ἔχω δουλειά. Κατάλαβες τί θὰ πῇ, ἔχω δουλειά; Ποῦ εἶνε τὸ φαγεῖ; Πῶς θὰ φάγω ἀπόψε, δὲν μοῦ λὲς πῶς θὰ φάγω;

— Ἄλλο πάλι τοῦτο. Κ' ἔφερες τίποτα;

— Ἐφερα, λέγει; Νὰ, ὀρίστε, μία ὥρα στέκεται μέσα στὴ τσέπη ὁ ἀστακὸς, καὶ κἀνεὶς δὲν βρίσκεται νὰ τὸν πάρῃ... Μήπως νομίζεις, κυρία μου, ὅτι ἐγὼ εἶμαι κἀνέννας χαμάλης, κἀνέννας μαλτέζος, νὰ στέκωμαι φορτωμένος τόση ὥρα; Ὡ δῖαλε, γινόμεθα καὶ γαιδούρια

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΔ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

(Ἰδ. ἀριθ. 271).

Μόλις ἤρξατο ὑποφώσκουσα ἡ αὐγὴ καὶ πάντες εἴμεθα ἐπὶ ποδὸς πολέμου.

Οὐδεὶς ἔλειπε, πλὴν τοῦ τρίτου ὀπλαρχηγοῦ ὅστις ἐγίνεν ἀφαντος, καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον ὅτι ἴσως ἀποπλανηθεὶς τὴν νύκτα ἔχασε τὸν δρόμο, ἄλλοι δὲ ὅτι τὸ ἔκοψε λάσπη μὴ ἐξελθὼν τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ἐν τούτοις οἱ δύο ἀρχηγοὶ συνῆλθον εἰς στρατιωτικὸν συμβούλιον, οὗ συμμετέσχε καὶ ὁ φιλέλλην ἐλβετὸς ἀξιωματικὸς, ὁ ὁποῖος ἔφερε μεθ' ἐαυτοῦ καὶ χάρτας γεωγραφικοὺς τῆς Θεσσαλίας.

Ἀρχηγός.—Τοῦτο δηλαδὴ εἶνε φρικτὸν, νὰ μᾶς ῥίψουν ἐδῶ ἔξω, σὲ ξένο τόπο καὶ νὰ μὴ εἰδεύουμε ποῦ βρίσκομαστε.

Ὀπλαρχηγός.—Τώρα ὅτι εἴμεθα στὴ Θεσσαλία, ἀμφιβολία δὲν θέλει, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε σὲ ποῖο μέρος.

Γραμματεὺς.—Ἐκάμαμε ἄσχημα ποῦ δὲν ρωτήσαμε

τὸν πλοίαρχο, ὁ ὁποῖος εἴξευρε τὰ νερὰ καὶ μᾶς εὐγυλεῖ δῶ.

Εγώ.—Μεγαλειτέρα δηλαδὴ ἀνοησίᾳ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ τοῦ νὰ βρίσκόμεθα ἐδῶ στὸ παραθαλάσσιο σὰν χαμένοι ἄνθρωποι.

Ἐλβετός. (ἀνοίγων τὸν χάρτην).—Χάρτης λέει Θεσσαλία. Οὐνα βοῦνος, ντοῦε βοῦνος. Κώρια ἔκει πουλά. Βῶλος, νά τος, Μακρύνιτσας, νά τος, Ἀγυιάς, νά τος, ἄλλα κώρια πουλλὰ ναι. Πήλιος βοῦνος, νά τος. Θάλασσος, νά τος...

Ἀρχηγός.—Τώρα μᾶς ἔδωκες καὶ σὺ καὶ καταλάβαμε. Ἐέρεις, βρ' ἀδελφε, νὰ μᾶς πῇς ποῦ βρίσκομαστε;

Ἐλβετός.—Μεγάλος δούλος εἶνε; Πιάνει χωριάτους, ρῶτα, μάθεις οὐλα.

Εγώ.—Καὶ ποῦ νὰ τὸν βροῦμε ἐδῶ πέρα τὸν χωριάτη; Θὰ σκάσῃ ἡ γῆ νὰ τὸν βγάλῃ;

Ἐλβετός.—Ἀνεβαίνει βοῦνος ἀπάνου, βλέπει, πιάνει.

Εγώ.—Ἐτσι αἱ; Ν' ἀνεβούμε στὸ βουνό! Καὶ ἂν τύχῃ καὶ μᾶς δοῦν οἱ τοῦρκοι, τότε τί κάναμε; Αἱ; Κεφάλι!

Ἀρχηγός.—Σὰν νὰ μοῦ μυρίζῃ, πῶς βρίσκομεθα στὸ Πήλιον... Ὅχι, δηλαδὴ, αὐτὸ τὸ ξέρομε... ἀλλὰ δῶ κοντὰ, κεῖ κοντὰ, στὴν Ἀγυιά, στὸ Βῶλο... τέλος πάντων κάπου θὰ βρίσκομαστε...

Γραμματεὺς.—Πρέπει νὰ κατοπτεῦσωμεν τὸν τόπο.

Ἀρχηγός.—Ὡραία σκέψις! Καὶ πῶς θὰ κατοπτεύσῃς

για να σᾶς κουβαλούμε να τρώτε ἑτοιμα. Παντρέψου, λέγουν, να ἔχης τὰς ἀναπαύσεις σου, δὲν λέγουν ὅτι εἶνε καλλίτερα να πάῃ να πέση κἀνείς μέσ' τὸ πηγάδι !..

— Καὶ ποῦ ἤξευρα ἐγώ, ὅτι εἶχες μέσα στὴ τσέπη σου ἀστακό ;

— Εἰξευρες καὶ παρὰ εἰξευρες ἀφοῦ βλέπεις τὴ τσέπη μου φουσκωμένη. Πρῶτα, τάχα, ὅταν ἤμεθα μνηστευμένοι, εἰξευρες νὰ ψάχης τῆς τσέπαις μου καὶ νὰ βρίσκῃς τὰ γλυκύσματα, τώρα δὲν ἔχεις τίποτα !

— Ἀς κάμω τὸν σταυρό μου. Δηλαδή ἔχεις διαθέσει νὰ φιλονικῇς ;

— Πίσω μου, σατανᾶ. Στρώσε, ἀδελφε, τραπέζι, νὰ μὴ δώσω μιὰ κλωτσιὰ καὶ τὰ φέρω ὅλα ἄνω κάτω... Ἀκούς ἐκεῖ ρεζίλι !

— Μὰ τί ἔχεις, τί σοῦ πταίω ;

— Πταίεις καὶ πολὺ πταίεις... Θὰ πάγω στὴν ἐκκλησίαν ! Ἐννοεῖς τί θὰ πῇ, θὰ πάγω στὴν ἐκκλησίαν ; Μικρὸ πρᾶγμα τὸ ἔχεις ; Ἐδωκα ὑπόσχεσι. Πῶς νὰ τὸν γελάσω τὸν ἄνθρωπο. Μὲ τί μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ αὔριο ;

— Θὰ πᾶς στὴν ἐκκλησίαν ! Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ ! Καὶ πῶς ἦτο αὐτὸ τὸ κακὸ ;

— Καὶ θὰ σοῦ δώσω λόγο ἐγώ ἐσέ, γιατί θὰ πάγω καὶ γιατί δὲν θὰ πάγω. Ἐροξεταστή μου σὲ ἔκαμα ;

— Ἐρωτῶ. Μὴ θυμῶνεις.

— Κυρία μου, ἀφοῦ μὲ ἀναγκάζεις, σοῦ λέγω λοιπὸν, ὅτι θὰ πάγω ὄχι στὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ στὰς ἐκκλησίας. Ἐχω ὑποσχεθῇ στὸ *Μὴ Χάνεσαι* νὰ τοῦ γράψω ὅλα ποῦ θὰ συμβοῦν αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα. Ὡ διάολε, ὦ διάολε, νὰ πάρῃ ὁ διάολος ὅλους τοὺς διαβόλους.

— Καὶ μὲ τόσους διαβόλους θὰ πᾶς τώρα στὴν ἐκκλησίαν ;

Μὲ πῆραν τὰ γέλοια καὶ ἔφυγα.

Ἅγιοι Θεόδωροι.

Ἐξερχόμενος ἤκουσα τὴν γειτόνισσά μου ἐκ τοῦ παρὰθύρου λέγουσαν πρὸς τὸν σύζυγόν της.

— Εἶνε φόρεμα αὐτὸ, παρακαλῶ κύριε; Φοριέται αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ; Σοῦρες ἀπ' δῶ, σοῦρες ἀπὸ κεῖ, μία σάχλα καὶ τίποτε ἄλλο. Εἶνε κατὰστασις φορέματος αὐτὴ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ μὲ ἰδοῦν τόσα ἑμάτια. Τὸ σχίζω. Πῆγες καὶ μοῦ διάλεξες τὴν περιφημὴ μοδί-στρα σου Λυζιέ, καὶ μὲ διώρθωσες.

Ὁ σύζυγος πρὸς ταῦτα ἀπήντησε.

— Ἐγὼ δὲν ἔχω τὰ μυαλά μου γιὰ χάλασμα. Σοῦ εἶπα ὅτι σοῦ πᾶει καλὰ. Ἐπὶ τέλους, φίλη μου, ἵστην ἐκκλησίαν δὲν πᾶει ὁ κόσμος γιὰ νὰ κάμῃ φυγοῦρα. Ἐν-νόησες ;

Καὶ ταῦτα λέγων ἐξῆλθεν ἐν ὀργῇ.

Αἱ, ἐσκέφθην τότε καθ' ἑαυτὸν, δὲν εἶμαι μόνος, κύριος οἶδε τί θὰ συμβαίνουν στοῦ κόσμου τὰ σπῖτια, πόσα καυ-γαδάκια θὰ γίνωνται χάριν τῆς ἐκκλησίας.

Μονολογῶν ἔτι βρίσκω τοὺς ἁγίους Θεοδώρους καὶ χώνομαι μέσα.

Στὸ παγκράτι ὁ ἐπίτροπος ἐν ὅλῃ τῇ σοβαρότητι εἶχε σεσωρευμένους εἰς στήλας ἐν τῷ δίσκῳ καὶ εἰς παρατάξιν δραχμὰς τινὰς γαζετῶν, καμαρώνων αὐτὰς ὡς μπακάλῃς τὰ βαρέλια του.

Ἐπὶ τοῦ δίσκου δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἓνα κερί.

Εἶνε τοῦτο, διελογίσθην, νέον εἶδος ἐλληνικῆς φορολο-γίας. Σοῦ σωρεύουν τὰς δεκάρας, σοῦ τὰς παρατάσσουν προκλητικῶς, ὥσθι νὰ σοῦ λέγουν: δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰ-σοδος ἀφορολογητεῖ. Ἐκεῖ ποῦ θὰ ἀνάψῃς ἓνα κερί νὰ λυώσῃ πρὸ τοῦ εἰκονίσματος, καλλίτερα νὰ γλυστρήσῃ ἡ δεκάρα σου στὴ τσέπη μου, ὅπωςοῦν θὰ πιᾶσῃ τόπο.

Εἶχον ἀκούσει ὅτι οἱ ἅγιοι Θεόδωροι εἶνε μία ἐκ τῶν ἀριστοκρατικῶν πῶς ἐκκλησιῶν, ἐν-ῇ φοιτῶσι καλὰ κομ-

τόπον, τὸν ὅποιον δὲν εἶδε ποτὲ τὸ ἑμάτι σου ;

Ἐγώ.—Εἰξεύρετε τί ἐσκέφθην ; Τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ καθίσωμεν ἐδῶ, ἕως ποῦ νὰ περάσῃ κἀνένας κἀίκι, νὰ μπαρκαριστοῦμε καὶ νὰ πᾶμε δουλειὰ μας.

Ὁ πλῆρῃς.—Ἐπὴ δειλίας ἐνταῦθα, ἐν στρατιω-κῇ συμβουλίᾳ δὲν πρέπει ν' ἀκούωνται. Ἦλθαμε νὰ πο-λεμήσωμεν καὶ αὐτὸ, κύριε, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ παρὰ πάν-των. Ἐννόησες ;

Εἰς τοὺς προσβλητικούς τούτους λόγους ἐφουρκίσθηκα καὶ ἐν θυμῷ εἶπον :

— Τότε τί χρονοτριβῶμεν ; Ἐμπρὸς, τὰ ὅπλα καὶ ἄς ἀνεβοῦμε τὸ βουνό. Ἐκεῖ τὸ λέει.

Ὦντως μετὰ μακρὰν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη ν' ἀνέλ-θωμεν τὸ πρὸ ἡμῶν ὄρος, ὅπως ἐκεῖθεν ἴδωμεν ποῦ εὐρι-σκόμεθα.

Δοθείσης τῆς πρὸς πορείας διαταγῆς ἐκινήσαμεν πάν-τες συμπεπικνωμένοι καὶ ἐν δυσαρρεσκείᾳ.

Ἀνελθόντες τὸ ὄρος ἴδομεν πρὸ ἡμῶν ἅπαν τὸ μεγα-λοπρεπὲς πανόραμα τοῦ γραφικοῦ Πηλίου.

Ἀνεπνεύσαμεν κᾶπως παρηγόρως, εἰς δὲ τις ἠκούσθη λέγων :

— Πιπιτί ! Ἐδῶ ἔχομε ἓνα μιλιοῦνι χωριὰ νὰ δια-σπαροῦμεν. Χώνομε τὰ ὅπλα, πετοῦμε τῆς κάππαις, καὶ τί εἰστε ; Χωριάτες, ἀγωγιάτες, γεωργοί. Καὶ ἔτσι δὲν μᾶς πέρνει κἀνείς χαμπέρι !

Φαίνεται, ὅτι ἡ θέα τῶν πλησίον χωρίων ἐνέπνευσε

καὶ εἰς τοὺς ἀρχηγούς μας γενναιοτέρως σκέψεις, διότι ἀπετόλμησαν νὰ πέμψωσι προσκόπους, ὅπως τὸν τόπον γνωρίσωσι.

Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινῶν ἐπεφάνησαν δρομαῖοι ἐπιστρέφοντες οἱ πρόσκοποι, τούτους περιεκυκλώσαμεν πάντες ἐρωτῶντες, τί τρέχει.

— Νὰ, ἀνεβόησαν οὗτοι, μετὰ συγκεκομμένης φωνῆς, ἓνας τοῦρκος ἐκεῖ κάτω, . . . κατ' ἐπᾶνω μας . . . θελήσαμε νὰ τὸν βρέσουμε . . . ἀλλὰ . . . μᾶς φοβή-θηκε καὶ φύγαμε . . . Ἐρχεται ὅμως πρὸς τὰ ἐδῶ . . . Σαρίκι φορεῖ, φέσι . . . τί φορεῖ τέλος πάντων δὲν προ-φθάσαμε νὰ ἰδοῦμε . . . Ἐρόμε ὅμως, ὅτι εἶνε τοῦρκος... Φαίνεται ἀπὸ τὰ μοῦτρα ! . . .

Δὲν εἶχον ἀποπερατώσει εἰσέτι τοὺς λόγους των οἱ πρόσκοποι ἡμῶν καὶ αὐθαρεῖ ἑκατὸν ἄνδρες διετάχθησαν νὰ ἐκστρατεύωσι κατὰ τοῦ αὐθάδους Τοῦρκου.

Κάτω, μέσα σὲ ρεματαριὰ ἐφάνη ὁ θηριώδης Τοῦρκος ἐρχόμενος, ὅστις μόλις ἰδὼν τὸ σῶμα τῶν πολεμιστῶν ἔστη.

— Βαρεῖτέ του !

— Ὁχι, νὰ τὸν πιᾶσουμε αἰχμάλωτο.

— Πῦρ, μωρέ.

— Ὁχι, παιδιά. Μὴ πυροβολήσῃ κἀνείς καὶ μᾶς πᾶ-ρουν εἰδησι.

— Ἐπᾶνω του !

— Ἐμπρός !

μάτια, διό και περιέφερα τὰ βλέμματά μου δεξιά και ἀριστερά, ὅπως ἶδω τίποτε, ἀλλ' εἰς μάτην.

Μόνον κυφόμενά τινα = γραῖδια εἶδον, κοιμώμενα σχεδὸν ὄρθια, σκεφθεῖς δὲ ὀλίγον, εὗρον τὸν λόγον, δι' ὃν ἡ ἐκκλησία θεωρεῖται πως ἀριστοκρατίζουσα. Δὲν ὑπάρχει γυναικωνίτης, οὐ ἔνεκα ἡ δεξιά πτέρυξ τῶν ἀνδρῶν ἐλευθέρως δύναται νὰ θεᾶται τὴν τῶν γυναικῶν δεξιάν.

Πλησίον τῆς ιδέας αὐτῆς μοι ἐπῆλθε καὶ ἄλλη. "Οτι καλὸν εἶνε ἡ ἐκκλησία νὰ ἀναμορφωθῇ καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ παλαιὰ χριστιανικὰ ἔθιμα, καὶ ἰδίως εἰς ἐκεῖνα τὸ τῆς ἀνταλλαγῆς φιλημάτων μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας, συνωδᾷ τῷ: ἀγαπάτε ἀλλήλους. Κ' εἶπον: Πόσον διεφθάρημεν!

Ἐξέρχεται τῆς ἀγίας Πύλης εἰς ἱερεὺς.

— Ποῖος, εἶνε, παρακαλῶ, ἐρωτῶ τὸν παρακείμενόν μου συνεκκλησιαζόμενον, ὁ παππᾶς αὐτός; Σὺν καλὰ τὰ λέγει.

— Ὁ παππᾶ Μαρτίνος ποῦ ἤθελε νὰ γίνῃ δεσπότης καὶ παρητήθη χάριν τοῦ Καλογερά. Εἶνε καὶ φοβερός ἀντιμακρακιστής. "Ἐχει γράψει καὶ τὸ διούνητον.

— "Ἐτσι αἶ; "Ὡστε εἶνε τραγικὸς παππᾶς.

"Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰσέρχεται μεγαλοπρεπῆς στὰ μαῦρα ντυμένη, εὐγενὲς ὄγκος γυναικὸς μετὰ συμπαθητικωτάτης φυσιογνωμίας.

— Ὠραία γυναῖκα!

Τοσοῦτον δὲ ἡ θεὰ τῆς με συνεκίνησεν, ὥστε ὅταν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι ἐσταυροκοποῦντο, ἐπραττον τοῦτο καὶ ἐγὼ μηχανικῶς πρὸς αὐτὴν στρεφόμενος. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἀφαίρεσίς μου αὕτη ἔκκενεν εἰς τὰ γραῖδια κακὴν ἐντύπωσιν, διότι ἤκουσα τὸ παραπλεύρως μου νὰ λέγῃ ἐν θυμῷ.

— Ἀπ' ἐκεῖ εἶνε τὸ εἰκονοστάσιον, χριστιανέ μου: Μᾶς κατακόλασες!

"Ἡ ἐπίπληξις με ἠνάγκασε ν' ἀπέλθω, καὶ λάβω τὴν πρὸς τὸν ἅγιον Δημήτριον ἀγούσαν. **Παλιάνθρωπος.**

Καὶ με προτεταταμένως λόγῃς ἐφωρμήσαμεν κατὰ τοῦ Τούρκου.

"Ὁ δυστυχὴς εἶχεν ἀνακτείνει τὰς χεῖρας κρυφάζων:—

"Ἀμὲν, γὰρ τὸ θεό. Μὴ με σκοτώνετε!

— Βρὲ τὸν κερατὰ, μιλᾷ ρωμαῖκα γιὰ νὰ μᾶς γελάσῃ.

— Στὸν τόπο! Μὲς τὸν Μουαμέτη σου, μίλα, τούρκος εἶσαι ἢ ῥωμῆος;

— Σὲ φάγαμε!

— Εἶνε γκέγκης!

— Γκέγκης; Δὲν βλέπετε; Ἀρβανίτης εἶνε.

— Καραγκούνης!

— Καραγκούνης; Καὶ φοροῦν ποτὲ οἱ καραγκούνιδες τέτοια φέσα.

— Θὰ ἦνε ρεντίφης!

— Μωρὲ τί τὸν φυλάμε.

— Ζωντανό, νὰ τὸν πιάσωμε ζωντανό.

— Ἀπάνω του!

— Ἀπάνω...

Ἐπὶ φῆρις οἱ ἑκατὸν ἡμεῖς ἐρρίφθημεν κατὰ τοῦ τούρκου, ὃν σχεδὸν λειπόθυμον συνελάβαμεν, ἄλλοι ἐκ τοῦ τραχήλου, ἄλλοι ἐκ τοῦ στήθους, ἄλλοι ἐκ τῶν χειρῶν, ἄλλοι ἀπὸ τὸ βραχί, ἄλλοι ἀπὸ τ' αὐτιά.

— Τί εἶσαι, μωρὲ, τὴν ἀλήθειαν, γιὰτί σὲ φάγαμε.

— Ῥωμῆος, ὑπετραύλισεν ὁ δυστυχὴς αἰχμάλωτος, ῥωμῆος, σὺν καὶ σᾶς.

— Τούρκο! Ἐμᾶς θὰ γελάσῃς;

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ

καλλιτεχνικὰ τὴν ὄψιν καὶ ἀπαράμιλλα τὴν γεύσιν θὰ τὰ ἀγοράσῃτε τὸ **Σάββατον** λίαν πρῶτ' εἰς τοῦ ἀριστοκράτου ἀρτοποιοῦ τῆς αὐλῆς κ.

ΣΙΚ

Ὁδὸς Σταδίου, κάτωθεν τοῦ γραφείου τῆς **Ἐφημερίδος**. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ **Πάσχα** χωρὶς **Τσουρέκια Σικ** (chic).

ΤΑ ΠΑΣΧΑΜΙΑΤΙΚΑ ΣΑΣ ΦΡΟΥΤΑ

θὰ τὰ εὕρῃτε ὅλα, ὠραία, ἐκλεκτὰ, πολυποίκιλα, γεμάτα ἀνοιξιν, γεμάτα ἄρωμα, θὰ τὰ εὕρῃτε εἰς τὴν

ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΓΚΑΝ

τῆς Κεντρικῆς Ἀγορᾶς, νὰ σᾶς τὰ δίδῃ ὁ γλυκύτατος καὶ ζαχαρωμένος ὀπωρώλης Ἡλίας Ἡλιάδης.

Εἰς τὴν ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΓΚΑΝ

θὰ εὕρῃτε καὶ τρία πράγματα σπάνια εἰς ὅλας τὰς Ἀθήνας:

ΕΦΘΗΝΙΑΝ, ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ, ΕΥΤΕΝΕΙΑΝ.

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

"ὦ! τί χαρὰ ἡ ἐορτὴ αὕτη εὐαγγελίζει!

ὁ Ἀγγελος ἰστὴν Παναγίᾳ προσφέρει ἄσπρο κρίνο, καὶ ἡ Παναγία τὸν δέχεται καὶ ῥοδοκοκκινίζει, καὶ συλλαμβάνει ἑξαφνα τὸν Ἰησοῦ μ' ἐκεῖνο. Σὺν σήμερα καὶ ὁ Γερμανὸς ἐσήκωσε παντιέρα, καὶ ἐβρόντησε τὸ πρῶτο μας τουφέκι ἰστὸν ἄερα.

— Μὰ τὴν Παναγίᾳ, μὰ τὸν Χριστό μας, χριστιανὸς εἶμαι.

— Κάνε τὸν σταυρό σου.

— Φίλα τὸν σταυρό.

— Βρίσε τὸν Μωαμέτη.

— Κάνω σταυρό,....βρίζω Μωαμέτη.... Νὰ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ....Πάτερ ἡμῶν....Κύριε τῶν Δυνάμεων....Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννου τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου...Ἐχομε καὶ ἀποκηαῖς αὔριο.

— Πές καὶ τὸ Κοράνι!

— Δὲν τὸ ξέρω, ποῦ νὰ τὸ ξέρω.

— Πές τούρκικα.

— Τούρκικα ξέρω....

— Εἰρεῖς τούρκικα; Τούρκος εἶνε ὁ μαγκούφης. Βαρεῖτέ του....

— Ἀμὲν, εἶμαι Ἕλληνας, μὴ, μὴ!

— Ἕλληνας μὲ φέσι; Σκοτόστε τον.

— Γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

— Χριστιανὸς εἶνε ὁ κακομοῖρης. Ἀς τὸν ἀφήσωμε.

— Ἐτσι φαίνεται. Μ' ὅλα ταῦτα πᾶμε ἀπάνω στὸ στρατόπεδο νὰ σὲ περάσωμε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, νὰ ἰδοῦμε πῶς σὺ, ἀφοῦ ἔμαθες ὅτι ἤλθαμε μεῖς, τόλμησες νὰ ἔγῃς ἔξω, καὶ μονάχος μάλιστα... Χωρὶς ἄλλο θὰ ἦσαι κατὰσκοπος, ἀφοῦ φορεῖς καὶ φεσάκι.

— "Ὁχι, παλληκάρια μου, εἶμαι χωριάτης, ἀπὸ τὴν Ἀγυιὰ καὶ βγήκα νὰ πάω στὰ χωράφια μου... Ποῦ

Ἀκούστε! τῶν προγόνων μας τὰ μνήματα σαλεύουν!
πετᾷ ἀπὸ τὸν τάφο του τὸ κάθε παλληκάρι,
οἱ κλέφταις τὸν Ἀλέξανδρο ἐδῶ κι' ἐκεῖ γυρεύουν,
τὸν βρίσκουνε, καὶ μονομιᾷ τὸν στρώνουν 'στὸ στηλιάρι.
Κι' ὁ Καραϊσκος τοῦ τραβᾷ ξανάστροφο σκαμπίλι,
ποῦ γύρω του τοῦ φαίνεται ὁ οὐρανὸς σφοντύλι.

Γιατί, μωρὲ Γλυκύτατε, τοῦ λέει θυμωμένος,
τὸν πόλεμο μὲ τὴν Τουρκιὰ καὶ πάλι νὰ μὴ κάμης;
—Μὴ μὲ κτυπᾷς, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκεῖνος τρομασμένος,
κι' ὅλη τὴ φόρα μοῦκοψαν αἱ φίλοι μας Δυνάμεις.
—Βρέ, τί Δυνάμεις; ἀπ' αὐτὰ τ' αὐτί μου δὲν ἰδρώνει,
καὶ μὲ χαστοῦκι δεύτερο τὰ μάτια του θαμπώνει.

—Ποῦ εἶναι ἡ Ἰδέα μας ἐκείνη ἡ Μεγάλη;
οὔτε αὐτὸ τὸν Ἰσχυρὸ της σὲ μιὰ γωνιὰ δὲν ἔβρισκα!—
Παρὰ πολὺ μᾶς 'σκότισες, νομίζω, τὸ κεφάλι...
μὴ χάνεσαι γιὰ τίποτα, καὶ μένε Καραϊσκο.
Αὐτὰ περνοῦσαν μιὰ φορὰ εἰς τὸν καιρὸ ἐκεῖτο,
μὰ σήμερα νὰ μὴν τὰ λές, γιὰ νὰ μὴν πᾶς 'στὴν Τῆνο.

Γιὰ δεῖξέ μας τὴ ράχη σου καὶ μὴ μᾶς ἐρεθίζης,
γιὰ πόλεμο καὶ τρόπαια κουθέντα μὴ μᾶς κάνης,
καὶ παῦσε τὸν Γλυκύτατο, καὶ μένε νὰ μπατσίζης,
νὰ μὴ 'στῆς βρέξουν 'στὰ γερά οἱ γεωργοὶ τῆς Μάνης.
Ἄν θεὸς εἰρήνην κάθησε μαζὺ μας νὰ καπνίσῃς,
ἄλλοιῶς 'στὴν Τῆνο πῆγαινε καὶ σὺ νὰ προσκυνήσῃς.

Δὲν μᾶς ἀφίνεις, ἀδελφὲ μὲ τὸ εἰκοσιένα,
δὲν φθάνει ποῦ φουσκόνουμε μὲ τόση φασουλᾶδα,
ἀλλὰ ν' ἀκούμε 'στὰ καλά καθούμενα καὶ σένα,
καὶ μάλιστα γιὰ πόλεμο αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα!

Καὶ ἔπειτα γιὰ πόλεμο, δὲν ἤμαστε καθόλου.
μόλις, 'μπορεῖ νὰ κάμουμε κατάληψι τοῦ Βώλου.

Δὲν φθάνει γιὰ χατῆρι σας ποῦ ρίχνουμε κανόνια,
ποῦ γίνεται γιὰ χάρι σας τραπέζι στὸ Παλάτι,
μὰ καὶ πολέμους θέλετε, τσαπράζια καὶ μιλιόνια;
Δὲν βλέπετε πῶς ἤμαστε λεπτοὶ καὶ ντιλικάτοι;
Σεῖς ἤσαστε χοντράνθρωποι μὲ φέσι καὶ σελάχι,
κι' ἡ μύτη σας δὲν εἴξερε τί εἶναι τὸ συνάχι.

Ἄλλὰ ἐμεῖς ἀδύνατοι καὶ καλομαθημένοι,
μὲ γάντια εἰς τὸ χέρι μας, λουστρίνια 'στὸ ποδάρι,
μέρα καὶ νύκτα κίτρινοι καὶ κρουλογημένοι,
'μποροῦμε ν' ἀντικρύσουμε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν Ἄρη;
Ἀφῆστέ μας γιὰ τὸ θεὸ καὶ μὴ μᾶς ἐνοχλήτε,
γυρίσατε 'στοὺς τάφους σας καὶ γλυκοκοιμηθῆτε.

Οὐτ' ἓνα ψιτ δὲν θέλουμε γιὰ πόλεμο ν' ἀκούμε,
ἀφῆστε νὰ τσουγκρίσουμε τ' αὐγά μας μὲ εἰρήνην,
ἀφῆστέ μας σὰν ἔμποροι κι' ὁμογενεῖς νὰ ζοῦμε,
ἀφῆστε τὴν Ἀνατολὴ νὰ γίνη ὅ,τι γίνη.
Ἄλλὰ γιὰ τῶν προπάππων μας καὶ πάππων τὸ χατῆρι
χιλίες χιλιάδες κανονιάς τὸ ἔθνος μας ἄς σύρῃ.

Ὡ! τί χαρὰ ἡ ἐορτὴ αὐτὴ εὐαγγελίζει!
Ὁ Ἄγγελος 'στὴν Παναγιά προσφέρει ἄσπρο κρίνο,
εἰς εὐτυχίας πέλαγος τὸ ἔθνος ἀρμενίζει
καὶ ἡ Μεγάλ' Ἰδέα μας πηγαίνει γιὰ τὴν Τῆνο.
Εὐαγγελίστρα γιάτρεψε μὲ τοὺς πολλοὺς κι' ἐκείνη!
παρὰ πολὺ μεγάλωσε, καὶ πρέπει νὰ μικρύνῃ.

Souris.

νὰ ξέρω 'γὼ πῶς ἤλθατε σεῖς...

—Ἐχεις χωράφια; Καὶ τί δένδρα ἔχουν τὰ χωρά-
φιά σου; Ἐχουν καρπούς; Καὶ γιὰ νὰ ἴσαι χωριάτης,
καὶ κτηματίας μάλιστα, θὰ πῇ ὅτι ἔχεις καὶ ποίμνια.
Ποῦ τὰ ἔχεις; Πρέπει ὅλα νὰ τεθοῦν ὡς ἐνέχυρον περὶ
τῆς ἀξιοπιστίας σου... Πρέπει νὰ σοῦ γίνη δήμευσις
περιοσιίας, γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ 'λές πῶς εἶσαι
χριστιανός... Καὶ ἀφοῦ εἶσαι χριστιανός, γιατί δὲν
φωναῖεις, ζήτω ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτάνος καὶ ἡ
τυραννία.

—Τὸ λέγω... Ζήτω ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτάν-
νος καὶ ἡ τυραννία!! Ζήτω ὁ Γεώργιος, ζήτω τὸ ἔθνος,
Ζήτω ἡ πατρίς, ζήτω ὁ Χριστὸς μας... Ἐρῶ καὶ τὸ
ὦ λεγεόν!

—Αἰ, χριστιανὸς εἶνε τόρα πλέον. Πᾶμε ἀπάνω, πα-
τριώτη μὴ φοβᾷσαι. Ἡμεῖς ἤλθαμε νὰ σας ἐλευθερώ-
σουμε.

Ἐν τούτοις ἐφέραμεν τὸν αἰχμάλωτον, τοῦρκον καθ' ἡ-
μᾶς καὶ χριστιανὸν κατ' ἐκείνον, εἰς τὸ στρατόπεδον.

Ἐκεῖ ἐξετάσαντες αὐτὸν ἐμάθαμεν φοβερὰ δι' ἡμᾶς
πράγματα:

Ὅτι εὐρισκόμεθα παρὰ τὴν Ἀγυιὰ, ἐν ἣ ὁ Ἀμοὺς ἀγᾶς
διέμεινε μετὰ 1500 ἀνδρῶν.

Ὅτι, τὴν ἐσπέραν καθ' ἣν ἀπεβαίναμεν ὁ Ἀμοὺς ἀγᾶς
τὸ ἐγνώριζεν.

Ὅτι, ἦτο κάλλιστα πληροφορημένος περὶ τοῦ ἀριθμοῦ

ἡμῶν καὶ πότε ἐξ Ἀθηνῶν ἀνεχωρήσαμεν.

Ὅτι, ἐφέραμεν μεθ' ἑαυτῶν ὅπλα διςχιλία, πρὸς ἐξο-
πλισμὸν τῶν χωρικῶν καὶ ὅτι, προϋτίθετο νὰ μᾶς προσ-
βάλῃ τὴν ἐπιούσαν.

Εἰς τὰς ἀπελπιστικὰς ταύτας πληροφορίας προσετέθη
καὶ ἡ παρήγορος εἰδησις, ὅτι ἐκεῖ περίξ ἦσαν καὶ τὰ σώ-
ματα τοῦ Ζήκου, Τσελεπίτσαρη, Στουρνάρα, Λώρη καὶ
ἄλλων.

Ἐπήραμε τότε ἐπάνω μας.

Ἐξοπλίσαντες τὸν χωρικὸν καὶ καταστήσαντες αὐτὸν
διὰ τῆς βίας ἐπαναστάτην, διεσπάρημεν εἰς τὰ περίξ πρὸς
ἄγρην καὶ ἄλλων χωρικῶν.

Εἶχομεν συλλάβει τοιοῦτους περὶ τοὺς ἑκατὸν καὶ συ-
ναθροίσει τούτους εἰς τὸ ἐκεῖ που ἐξωκλήσιον τοῦ Ἀγίου
Μάρκου.

Ἐν αὐτῷ, πάντες ἐλθόντες, ἐτελέσαμεν δοξολογίαν, ὑπὲρ
τῆς κραταιώσεως τῶν ὅπλων ἡμῶν, ὑποχρεώσαντες τὸν
παππᾶ νὰ ψάλλῃ καὶ τὸ πολυχρόνιον τοῦ βασιλέως, κανο-
ναρχοῦντος τοῦ γραμματέως.

Ἐλεγε δὲ ὁ γραμματεὺς καὶ ἠκολούθει ὁ παππᾶς τὰδε:
Γραμματεῦς. — Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν πολυχρόνιον ποί-
ησον τὸν βασιλέα ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'. Ὁλγαν καὶ τὸν
διάδοχον Κωνσταντῖνον.

Παππᾶς. — Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὲ παλυχρόνιον
τὸν βασιλέα Γεώργιον, σὺν ταῖς τέχναις καὶ γυναιξί, καὶ
Ὁλγαν τὴν Α'. καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου Κωνσταντῖνον,

ΑΝΑ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ

ΡΗΓΙΟΝ τῆς Καλαυρίας 13|2 Μαρτίου 1882,

ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ

Πρώτα.

Ἐν Palmi χθὲς τὴν πρωΐαν ἤκουσα εὐαγγέλιως τὰς λέξεις ταύτας. «Αὐριον ὁ Γαριβάλδης καταφθάνει εἰς Ῥήγιον». Με κατέλαβε πυρετός· μία δὲν εἶχε παρέλθει ὥρα καὶ εἶχον ἤδη ἀποχαιρετίσει τοὺς ἀνταποκριτάς μου πάντας, πᾶσα ἐργασία μου ἀπέμεινε κεκανονισμένη καὶ τέσσαρες εὐρωστοὶ ἵπποι τρομερὸν διεγείροντες πάταγον ἱπταμένην ἐσυραν τὴν φέρουσάν με ἀμαξάν διὰ τῆς ἡσύχου πολίχνης ταρассομένης ἐπὶ στιγμὴν ὑπὸ τῆς ὀρμητικῆς ἐξόδου.

Ἐπρεπε νὰ εὐρεθῶ ἐδῶ πρὸ τῆς νυκτός καὶ ἡ ἀπόστασις εἶναι ἐπτάωρος.

Εἰς δύο ὥρῳ ἀπὸ τῆς Palmi ἀπόστασιν, ἡ διὰ μέσου ἐλαιῶνων ἐκτεινομένη λεωφόρος ἄρχεται κατερχομένη παρὰ τὴν Καλαύριον παραλίαν καὶ ταύτην κατὰ μῆκος ἀκολουθοῦσα μέχρι Ῥηγίου· τὸ θέαμα καθίσταται μαγευτικόν. Ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἀπαντῶνται παράλιοι χαριέσταται πολίχνη· δεξιόθεν λάμπει ἡ θάλασσα, ἡ Τυρρηνική, ἀριστερόσε ὑπέρεκνεται ἀπότομοι ὕψηλοι βράχοι καὶ ὑπὲρ τούτους ἐνιαχοῦ διαφαίνονται αἱ βαθέως κυκναὶ κορυφαὶ τῶν ὀρέων· ἡ στενὴ παραλία διήκει κατάφωτος ἐξ ἐλαιοδένδρων καὶ πορτοκαλλεῶν, αἵτινες τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους λευκάζουσι κατάφορτοι ἐξ ἀνθέων πληρούντων τὸν ἀέρα μεθυστικῶν ἀρωμάτων.

Μετὰ δύο ἔτι ὥρας ἡ ὁδὸς καθίσταται ἀνωφερῆς ἀνερχομένη μέγαν κρημνῶδη βράχον καθέτως ἀπὸ τῆς θα-

λάσσης ὀρθούμενον· εἶναι μαῦρος, ἀπαίσιος καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς του ὠκοδόμηται φρούριον· ἀμφοτέρωθεν τῶν δύο ἀντιθέτων καὶ πρὸς τὴν ζηρὰν πλευρῶν του κατέρχεται μέχρι τῶν προπόδων του διπλὴ πολίχνη τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ βράχου λαμβάνουσα· καλεῖται Σκύλλα.

Ἀπέναντι, πέραν τῆς θαλάσσης προτείνεται παράλληλος, μακρὰ λευκάζουσα ταινία γῆς· εἶναι ἡ ἐσχάτη Σικελικὴ ἄκρα· ἐκεῖ που εἶναι ἡ Χάρυδς. Οἱ ἵπποι ἀνῆρχοντο βραδεῖ τῷ βήματι καὶ κοπιωδῶς τὴν ἀνωφέρειαν καὶ ἀφιέρην βυθίζόμενος εἰς τὰς κλασσικὰς μου ἀναπολήσεις· πέραν, πρὸς τὰ ὀπίσω διεφαίνοντο ἔτι αἱ νῆσοι τοῦ Αἰόλου· ἐν τῇ φαντασίᾳ μου διεγράφοντο λευκὰ τὰ ἱστικά τῆς νηὸς τοῦ Ὀδυσσεύς....

*

— Signorino, lu vedite Aspromonta.

Ἦν ἡ φωνὴ τοῦ Καλαυροῦ ἡνιόχου μου κατελθόντος τοῦ ἐδωλίου καὶ βαίνοντος περὶ παρὰ τὴν θυρίδα τῆς ἀμαξῆς· διὰ τῆς μακρᾶς του μᾶστιγος μοι ἐδείκνυν ἀριστερόσε τὰς κορυφὰς τοῦ Aspromonte.

Δὲν θὰ μοι ἐδείκνυν τὸ ὄρος ἐκεῖνο ὁ ἀπλοῦς Καλαυρός, ἂν τὴν αὐτὴν στιγμὴν δὲν ἐσυλλογιζέτο τὸν Γαριβάλδην· ἐκεῖ ἐπληρώθη ὁ ἥρως τὸ 1862.

Τὸ αἷμά του ἔβρεξε τοὺς βράχους τοῦ ὄρους αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Aspromonte διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀνήκει ἔκτοτε εἰς τὸν πραγματικὸν ἐκεῖνον μῦθον, τὴν ἔτι ζῶσαν παράδοσιν ἐκείνην, τὴν καλουμένην **Γαριβάλδης**.

*

Καὶ σ' ἐνθυμήθην καὶ σέ, ὦ τελευταῖε Ἕλλην, Ἕλλην τοῦ Ὀλύμπου, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Γαριβάλδην ἐπὶ τοὺς βράχους τοῦ Aspromonte πληγωθέντα, καυμένη Ζήσῃ Σωτηρίου! Καὶ σέ, ἀναζῶν Σπαρτιάτα, στρατιῶτα τῆς ἐλευθερίας, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ δώσῃς τὸ αἷμά σου εἰς τὴν Ἑλλάδα, προσέφερες αὐτὸ εἰς τὴν ἀδελφὴν Ἰταλίαν.

τὸν διάδοχον, ἀμήν.

Γραμματεὺς. — Δὲν σοῦ τάπα ἔτσι, ἐγὼ παππᾶ.

Παππᾶς. — Μὴ σέ μέλει, παιδί μου, τὰ διώρθωσα ἐγώ. Αὐτὰ ποῦ μοῦπες καλὰ ἦτανε, ἀλλὰ ἀλλοιῶς τὰ ἴεν παππαδίστικα.

Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἀρχηγὸς ἀνελθὼν εἰς τὸν ἀμβωνα ἐξεφώνησε λόγον ἐγερτήριον πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων.

Ὁ λόγος δὲ ἐκεῖνος εἶχεν ὡς ἀκολουθῶς κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ γραμματέως :

Ἕλληνες !

«Σήμερον εἶνε ἡ δευτέρα 25 Μαρτίου 1821.

Εἰς ἐκ τῶν ἀκροατῶν.

— Πόσα ἔχει σήμερα ὁ μῆνας ; Φλεβάρης θαρρῶ δὲν εἶνε ;

Ὁ ἀρχηγὸς ἐξακολουθεῖ.

«Εἶναι εἶπον ἡ δευτέρα εἰκοστὴ πέμπτη 1821, διότι εἶνε ἡμέρα τῆς δευτέρας παλληγιγενεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους».

Εἰς χωρικός πρὸς ἄλλον :

— Ἐφεραν καὶ τὴ *Παλιγγενεσία* μαζί των. Πόσα χρόνια ἔχω νὰ τὴν δῶ αὐτὴ τὴν ἐφημερίδα. Φαντάσου, ἀφοῦ κατήντησαν νὰ τὴν ἴεν ξεδοντιάρα.

Ὁ ἄλλος :

— Θὰ τὴ διαβάσωμε, ἀλλὰ λάθος κάνει ὁ καπετάνιος.

Δὲν ἔχομε σήμερα Δευτέρα. Εἶνε Πέμπτη, ἡ μὴν ἔχω λάθος ;

— Μὰ ἀφοῦ τὸ λέει ὁ καπετάνιος, Δευτέρα θάνε.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν :

«Ὁ εὐαγγελίστας θεὸς εὐηγγέλισε τὸν Ἑλληνισμόν, ὅστις ἐξηγέρθη ἐνορθός, ἀπ' ἄκρου Ταινάρου μέχρι βάρθους Ἰστρου ποταμοῦ, συγκλονήσας Εὐρώπην τε πᾶσαν καὶ τὴν Ἱερὰν Συμμαχίαν, οὐδ' αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς ἐξαιρουμένης !

«Πάντες ἡμεῖς εἴμεθα Ἕλληνες μεθ' ὅσα καὶ ἂν εἶπε ὁ Φαλμεράγερ, ὁ μισάνθρωπος τῶν ἐλλήνων ἡμῶν· ὅλοι εἴμεθα ἀπόγονοι τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ Ἀριστείδους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Θουκυδίδους, τοῦ Σωκράτους, ὡς καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν Δία, Ἀπόλλωνος, Ἡρακλέους καὶ Ἰάσωνος ! Μάλιστα, ἦτο ἀπὸ αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη, καὶ τὸ μαρτυροῦν τόσοι συγγραφεῖς κλασσικοὶ τε καὶ μὴ».

Εἰς χωρικός :

— Μωρὲ ποῦ τὰ ξέρει τόσα ἀπόξω. Ψαλλίδι λὲς καὶ πᾶσι ἡ γλῶσσά του.

— Σωστό. Ἐμένα μοῦρχεται ὅμως ἡ ἀπορία πῶς ξέρει τόσα γράμματα, ἐνῶ εἶνε φουστανελλᾶς.

— Αὐτὸ θὰ πῇ ἐλευθερία.

Λόγου συνέχεια.

«Ὅθεν, ἡ πατρίς, Ἕλληνες, ἐλευθεροῦται.

«Ἐξηγέρθημεν πάντες ὑπὲρ αὐτῆς με αἵματος ἀγάς ὅπλα!

ἐπὶ τοὺς βράχους τούτους ὁ Ἑλληνικὸς σου ἡρώϊσμός σε ἤξιωσε τοῦ διπλώματος ταγματάρχου τοῦ Γαριβάλδη· ἀλλ' οὐδέποτε ἠθέλησες νὰ φανῇς τι πλεῖον ἢ στρατιώτης ἀπλοῦς· τοιοῦτος σοὶ εὐχομαι ν' ἀποθάνῃς—εἶναι τῆς ψυχῆς σου ὁ πόθος—καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, Ἡλία Στεκούλη.

*

Ἐνθεν μὲν οἱ Ὀμήρειοι μῦθοι τῆς ἐπικῆς Ἑλλάδος, ἔν-
εν δὲ, παρὰ τὸν σύγχρονον Ἰταλικὸν μῦθον δύο Ἑλληνί-
δες μορφαί, μυθώδεις διαφαινόμεναι ἐν τῇ πραγματικότητι
τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος...

*

Καθ' ἣν στιγμήν εἰσηρχόμην ἐν τῇ πόλει δύο ἢ τρεῖς
χιλιάδες νεανιῶν, προπορευομένου τοῦ μουσικοῦ θιάσου
καὶ ἠχοῦντος τοῦ «ὕμνου τοῦ Γαριβάλδη» ἐπλημύρουν
τὸν Corso, τὴν κυριώτεράν τῆς πόλεως ὁδὸν, ἐνῶ αἱ ζη-
τωκραυγαὶ τῶν ἐπληρόντων τὸν ἀέρα. Χαράττω τὰς ἐντυ-
πώσεις ταύτας ἀναμένων τὴν ὥραν... ἡ εἰδικὴ ἀμαξο-
στοιχία ἡ κομίζουσα τὸν Γαριβάλδην μετὰ τῆς οἰκογε-
νείας του ἐκ Νεαπόλεως καταφθάνει ἐνταῦθα εἰς τὰς
2,40' μ. μ.

*

Μεσημβρία.

Ὁ Γαριβάλδης δὲν ἔρχεται σήμερον, ἀλλ' αὐριον.
Ἐν ταῖς ὁδοῖς τὸ πλῆθος καθ' ὁμίλους συνερχόμενον
διατηρεῖ ἐν τούτοις φαιδρὰν τὴν ὄψιν, ἐωρτάσιμον. Ὁ
Corso ὁλόκληρος εἶναι σηματοστόλιστος· ἐπὶ τῶν τοίχων
ποικιλόχροα ἀγγέλματα τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπαναλαμβάνου-
σιν: «Ἰταλοί! ὑποδεχθῶμεν ὡς δεῖ τὸν ἐλευθερωτὴν μας!»

*

Ὡς ἀνταποκριτὴς τοῦ *Μὴ Χάρεσαι* ἔχω τὴν κεφαλὴν

πλήρη ἐξ αὐτοῦ· εὐρίσκουμαι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπὶ
προμαχῶνος πρὸς ὃν οὐχὶ μόνῃ ἡ Ἰταλία ἀτενίζει τὰ
βλέμματα, καὶ τελῶ τὸ καθήκον μου. Ἡ ὕλη πλεονάζει,
ἡ διάθεσις, τὴν φορὰν ταύτην τοῦλάχιστον, δέν μοι λεί-
πει καὶ ἰδοὺ ὁ κατὰ μακρὰ διαστήματα δειλῶς ὑποφαι-
νόμενος ἐν τῷ χειμῶνι τοῦ *Μὴ Χάρεσαι* ῥύαξ *Ἀρὰ τὴν*
Italia ἀπειλεῖ τώρα νὰ μεταβληθῇ εἰς χεῖμαρρον κα-
τακλύσοντα πολὺ τοῦ χειμῶνος αὐτοῦ.

*

Ὁ Γαριβάλδης μεταβαίνει εἰς Πάνορμον ἔνθα ἐκλάμ-
πρως ἐορτασθήσεται ἡ ἑκτὴ ἐκατονταετηρὶς τοῦ Σικελι-
κοῦ ἐσπερινοῦ. Ἡ πολιτικὴ σημασία τοῦ γεγονότος οὐ-
δένα λανθάνει· ἡ παρουσία τοῦ Γαριβάλδη περιβάλλει
τὸ γεγονός τοῦτο—ἔργον τοῦ Σικελικοῦ λαοῦ μόνον—χα-
ρακτῆρα πολὺ σπουδαιότερον τοῦ ἐπισήμου κυβερνητικοῦ·
ἀλλ' ἐς ἄλλοτε αἱ πολιτικαὶ παρατηρήσεις.

Αἱ ἐορταὶ διαρκέσουσι τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας·
τὸ πρόγραμμα αὐτῶν ὑπισχνεῖται πολλὰ καὶ ἔκτακτα·
ὁλόκληρος ὁ παγκόσμιος τύπος θ' ἀντιπροσωπεύεται κατὰ
τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν Πανόρμῳ.

*

44[26 Μαρτίου—Πρωτὰ.

Θὰ φθάσῃ σήμερον μετὰ μεσημβρίαν, ἄγνωστον ἔτι
ποῖαν ὥραν. Ἡ πόλις σήμερον ἔχει ζωηρότεράν τὴν ὄψιν,
διότι πλῆθη πολιτῶν κατέρχονται ὁλονὲν ἀπὸ τῶν πέριξ
Καλαυρικῶν πολιχνῶν. Αἱ σημαῖαι πολλαπλασιάζονται·
κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ λιμένος, ἦν
θὰ διαδράμῃ ἡ ἀμαξοστοιχία, μέχρι τῆς γεφυρᾶς τῆς
ἐπιβιβάσεως, κυματίζουσιν ἐθνικὰ ποικιλόχροα σήματα
καὶ παραπετάσματα· τὰ τέσσαρα πέμπτα τῶν νεανιῶν
φέροντα ἐρυθρὰ μανδύλια περὶ τὸν τράχηλον—ὁ Γαρι-
βάλδης εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος—Ἡ
νεανικὴ αὕτη διαδήλωσις, ἡ πειράζουσα τὰ νεῦρα τῶν

Τί καλὸ στὸ παλληκάρι ὅταν πρῶτο στὴ φωτιὰ
Σκοτωθῇ γιὰ τὴν πατρίδα καὶ λοιπὰ . . .

Γενικὴ κραυγὴ :

Ζήτω ἡ ἐλευθερία, Ζήτω ὁ Γεώργιος, Ζήτωωω !

Ἐγὼ (πρὸς τὸν γραμματέα). Ἄν ἔλεγε γιὰ τὸν Γεώρ-
γιο Σταῦρο, . . . τὸν κάνω καὶ εἰκόνισμα νὰ τὸν προσκυ-
νῶ. Πόσους ἔχεις σύ ; Ἐγὼ τρεῖς.

Γραμματεὺς.—Ἐγὼ τᾶραχα. Μόνον ἑνας μισὸς μοῦχει
μείνει.—Ἐνα ψωριασμένο πέντε καὶ ἑξήντα ποῦ δὲν περ-
νᾷ κιόλας ἐδῶ.

Λόγος :

«Ἦλθομεν λοιπὸν, πατριῶται

Συμπατριῶται, ὁ θεὸς εἰς ἐλευθέρως βάσεις

Ἐστήριξε τὰ θέμεθλα τῆς οἰκουμένης πάσης.

Ἀλύσεις ἕως πότε θὲ νὰ σύρωμεν βαρβάρων πατριῶται ;

.

«Καὶ ὅτε ὁ βάρβαρος Ἀγαρηνὸς ἐπολιόρκει τὸ Μεσο-
λόγγιον, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐχειροκρότει πᾶσα ;... Πόσοι ἀπὸ
σᾶς δὲν εἶνε φονευμένοι, δηλαδὴ πόσων οἱ πατέρες δὲν
ἀπέθανον ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ;

Στὰ ὄπλα δράμετε,
Ἐαυτοὺς συνδράμετε,
Ὑπὲρ ἐλευθερίας
Χάριν φιλοπατρίας.

«Ζήτω ἡ πατρίς, Ζήτω τὸ ἔθνος, Ζήτω ἡ ἐπανάστασις.»

Τινές :

— Τί λέει ; Ποῦ τὴν ἔκανε πρῶτῃ πρῶτῃ ;

— Εἶνε σταφίδα !

— Ροῦμι θᾶσφιξε !

Καὶ ὁ ἐλβετός.

— Ἐκεῖ σήμερος πολεμαί. Ἐγὼ τραβάει κάτω, σκο-
τώνεις τούρκους.

Καὶ παραλαβὼν τοὺς ὑπ' αὐτὸν 25 ἄνδρας ἀπῆλθεν.

Παλιάνθρωπος.

[Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.]